

Warszawa, dnia 18 maja 2017 r.

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI
DEPARTAMENT PRAWNY I POSTĘPOWAŃ PRZED
TRYBUNAŁEM KONSTITUCYJNYM

RCL.DPPTK.590.16/2017

INFORMACJA

**o wyroku Trybunału Konstytucyjnego
z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt P 121/15¹**

I. Problem prawny.

Trybunał Konstytucyjny rozpoznał połączone pytania prawne Sądu Rejonowego w Gliwicach, w których zawarto wątpliwość, czy art. 24 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych² w sposób nieuzasadniony ogranicza pracownikowi tymczasowemu prawo do sądu oraz czy nie narusza on zasady równości wobec prawa. Sąd pytający oczekiwał odpowiedzi na pytanie, czy wskazanie przez ustawodawcę w art. 24 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, jako sądu właściwego do rozpatrzenia roszczeń pracownika tymczasowego wyłącznie sądu właściwego ze względu na siedzibę agencji pracy tymczasowej, jest ograniczeniem dostępu do sądu przez nieuzasadnione konstytucyjnie nierówne potraktowanie pracowników tymczasowych oraz pozostałych pracowników, których roszczenia – stosownie do art. 461 § 1 k.p.c. – może ponadto rozpoznawać m.in. sąd, w którego okręgu praca jest, była lub miała być wykonywana.

II. Wzorzec kontroli.

Sąd pytający wywiódł, iż zaskarżony przepis ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji (prawo do równego traktowania przez władze publiczne) oraz z art. 45 ust. 1 Konstytucji (prawo do sprawiedliwego i jawnego

¹ sentencja została ogłoszona dnia 28 marca 2017 r. w Dz. U. poz. 658.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 360.

rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd).

III. Treść orzeczenia.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 24 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych w zakresie, w jakim uniemożliwia wytoczenie powództwa przed sądem, w którego okręgu praca jest, była lub miała być wykonywana, **jest niezgodny** z art. 32 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie za cechę istotną (relevantną), pozwalającą wyróżnić kategorię podmiotów, do których odnosi się konstytucyjna gwarancja równego traktowania, należy uznać bycie pracownikiem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas określony. Jednocześnie podkreślił, że ustawodawca odmiennie określił właściwość miejscową sądu w sprawach roszczeń pracowników tymczasowych oraz pracowników zatrudnionych na podstawie Kodeksu pracy. Trybunał zwrócił również uwagę, że brak jest racjonalnych argumentów przemawiających za różnym traktowaniem tych dwóch grup pracowników w zakresie dostępu do sądu. Po pierwsze, właściwość przemienna sądu w sprawach z zakresu prawa pracy realizuje istotny postulat ochrony pracownika, wynikający z potrzeby wyrównywania jego szans w stosunku do silniejszego ekonomicznie pracodawcy. Po drugie, możliwość rozpatrywania sprawy dotyczącej roszczeń pracownika tymczasowego przez sąd, w którego okręgu praca była, jest lub miała być wykonywana, może wpływać pozytywnie na szybkość i sprawność orzekania.

Trybunał Konstytucyjny uznał również, że z zasady zawartej w art. 24 Konstytucji wynika obowiązek stwarzania przez państwo gwarancji ochrony pracowników, w tym zapewnienie przez ustawodawcę prawa do rozpoznania sprawy dotyczącej roszczeń pracowników, w tym pracowników tymczasowych, przez właściwy sąd, a zatem sąd, który byłby ze względu na charakter sprawy „najbardziej odpowiedni” do przeprowadzenia postępowania i wydania rozstrzygnięcia. W ocenie Trybunału, „sąd najbardziej odpowiedni” do przeprowadzenia postępowania to m.in. sąd, którego siedziba – także z punktu widzenia dostępności do niego ze względów ekonomicznych – nie będzie stanowiła bariery uniemożliwiającej czy też znacznie utrudniającej jednostce realizację jej konstytucyjnego prawa do sądu. Zdaniem Trybunału, taką gwarancją ochrony pracowników może być m.in. przyjęcie właściwości przemieszanej w sprawach z zakresu prawa pracy.

IV. Wskazówki dla prawodawcy.

Trybunał w uzasadnieniu wyroku wskazał, że niezbędna będzie interwencja ustawodawcy, bowiem ustawę o zatrudnianiu pracowników tymczasowych należy uzupełnić o odpowiedni fragment realizujący ww. orzeczenie.

Piotr Ołdak
Wicedyrektor
Departamentu Prawnego i Postępowań przed
Trybunałem Konstytucyjnym
w Rządowym Centrum Legislacji

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/

Sprawę prowadzi: Katarzyna Grzelak - Bach